

Antwoord

van Gedeputeerde Staten op vragen van

M.P.C. Sandmann (JA21)
(d.d. 1 juli 2021)

Nummer
3773

Onderwerp
Vervolgfragen Biomassacentrales

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Op 20 april 2021 hebben wij antwoord mogen ontvangen vanuit Gedeputeerde Staten op onze schriftelijke vragen (nr. 3743) eerder gesteld op 31 maart 2021, met betrekking tot de – inmiddels breed geuite - onrust die er niet alleen bestaat onder onze inwoners, maar in toenemende mate ook in de wetenschap en de politiek, onafhankelijk van welke kleur. Met de dag wordt er afwijzender geoordeeld over wat wij van JA21 inmiddels hebben omgedoopt tot biomassastook. Er komen steeds meer negatieve aspecten op tafel over deze, vanuit korte termijn politiek gekozen opportunistische manier van energievoorziening. Alleen vanuit onze eigen Gedeputeerde Staten Zuid-Holland bleef het oorverdovend stil. Reden voor ons om eerder GS te bevragen op deze materie, om te zien of daar gaandeweg een herbezinning heeft plaatsgevonden. De gegeven antwoorden stellen ons niet gerust, al was het maar door de aard van de reactie die ons inmiddels als vertrouwd voorkomt: van afhouden, ontkennen, tot vooruit schuiven. In het voetbal stond deze tactiek van ontwijken en de bal in eigen gelederen houden bekend onder de naam Catenaccio. Hierop is ondertussen een internationaal breed gedragen aanvallend tegenspel gevonden, het welk JA21 inspireert om in het algemeen belang, in deze verdedigende GS-muur gaten te willen schieten met een aantal vervolgvragen, waarbij wij voor het verband en waar relevant de volgorde van de eerdere vragen en antwoorden zullen aanhouden:

Inleiding: In het Coalitieakkoord is afgesproken dat biomassacentrales niet de voorkeur hebben. Zoals in de brief van 30 maart 2021 aangegeven streeft ons college ernaar biomassa op een zo hoogwaardig mogelijke wijze toe te passen en dus niet voor energieproductie. Binnen de mogelijkheden en bevoegdheden van de provincie wordt ingezet op vervanging van biomassa door duurzamere energiebronnen. Dat hebben wij reeds op uw eerste vragen beantwoord en wij herkennen dan ook niet uw insinuatie dat wij zaken zouden afhouden, ontkennen en vooruitschuiven.

1. P.M.

2. *Bent u bekend met het feit dat biomassacentrales meer CO2 uitstoten dan moderne kolen- en gascentrales? Kunt u aangeven hoeveel CO2 de Zuid-Hollandse biomassacentrales uitstoten en kunt u een vergelijking maken met de CO2-uitstoot van een gas- of kolengestookte centrale? Hoeveel CO2-vermindering zouden we bereiken, als we deze biomassacentrales vervangen door moderne aardgascentrales?*

Uw antwoord: De CO2 uitstoot van de biomassacentrales in Zuid-Holland wordt niet centraal geregistreerd. De uitstoot van CO2 als gevolg van verbranding van hout is daarnaast kort-cyclisch van aard omdat de CO2 uitstoot via herplanting weer opgenomen wordt.

Bij de uitstoot door verbranding van aardgas geldt dit niet. De vergelijking gaat om deze reden mank.

Vervolg vragen:

- *Houdt u vast aan de term kort-cyclisch waar het u bekend moet zijn dat bomen na herplanting er zo'n 50 jaar over doen om weer op volle sterkte te zijn?*

U spreekt In uw commentaar over een manke vergelijking waar wij de CO2-uitstoot van moderne gas- (en kolenstook) tegenover bomenstook stellen. Is het U dan niet bekend dat ook het omzettingsrendement van gas veel hoger ligt dan dat van steenkool of biomassa? Een moderne gascentrale haalt bijna 60 procent rendement. Gascentrales stoten per eenheid energie dus pakweg een derde uit van de hoeveelheid CO2 die kolencentrales uitstoten, terwijl biomassa nog slechter scoort.

<https://groene-rekenkamer.nl/4827/minder-co2-uitstoot-met-aardgas-dan-met-biomassa/>

- *Klopt het dat de CO2 uitstoot van biomassacentrales niet centraal geregistreerd wordt omdat deze buiten de berekening van het Klimaatakkoord vallen?*
- *Dient de Provincie deze uitstoot dan niet decentraal te registreren. Zo nee, waarom niet?*

- **Antwoord**

De cyclus is miljoenen malen korter dan die van fossiele brandstoffen, wij zien dan ook geen aanleiding om als Zuid-Holland een eigen definitie te verzinnen. Het is ons bekend dat centrales verschillen in hun omzettingsrendement.

- *Dat klopt. In Nederland wordt de CO₂ van grote emittenten die onder de Europese Emissiehandel vallen geregistreerd door de Nederlandse emissieautoriteit. De CO2 uitstoot van kortcyclische koolstofemissies valt daarbuiten.*
- *De provincie hoeft deze uitstoot niet decentraal te registreren, omdat de provincie geen rol heeft in het monitoren van de CO2 uitstoot.*

3. *Kunt u aangeven hoeveel kuub hout uit de buitenlandse bossen in Zuid-Holland wordt verstoekt en wat de door kap verloren CO2-opnamecapaciteit van deze bomen was?*

*Uw antwoord: In de biomassa installaties in Zuid-Holland wordt voor **zover ons bekend** geen hout uit het buitenland verbrand. Uitzondering daarop vormt de bij- en meestook bij de kolencentrales op de Maasvlakte. Het is ons niet bekend hoeveel kuub hout met deze bij- en meestook gemoeid is.*

Vervolg vragen:

- *U geeft aan 'voor zover ons bekend', en daarmee geeft u aan onderstaande gegevens van Milieudefensie niet gezien te hebben. Wat is uw reactie op het onderstaande relaas van Milieudefensie, toch een voorvechter van het Klimaatakkoord?*

Antwoord

Wij zijn het eens met de koers die Milieudefensie vraagt voor biomassa stook. Wij delen met Milieudefensie de behoefte aan herkomstgaranties en een check op betere opties. Bij betere opties denken wij zowel aan een betere bestemming voor de biomassa als aan een betere energiedrager voor de gevraagde functie. Overigens zien wij in het aangehaalde relaas van Milieudefensie geen enkele aanwijzing voor uw veronderstelling dat in Zuid-Holland buiten de kolencentrales buitenlands hout zou worden verstoekt.

Nederland moet geen biomassacentrales meer bouwen, omdat er onvoldoende brandstof beschikbaar is. Dat concludeert Milieudefensie in het rapport 'Reststromen uit Bossen', opgesteld door onderzoeksbureau Biomass Research. *Het aanbod van geschikt resthout blijkt niet mee te groeien met de vraag. In de zeven onderzochte Noord-Europese landen komt in 2020 ongeveer 60 miljoen ton beschikbaar. In 2030 wordt dat hooguit iets meer: 62 miljoen ton. Nederlandse energiecentrales verbranden houtige biomassa. In aanmerking komt hout dat nergens anders voor gebruikt kan worden, zoals takken uit bossen en plantsoenen, sloophout en afvalhout uit de houtverwerkende industrie. Bij een groeiende vraag naar biomassa bestaat het risico dat de centrales waardevol hout verbranden, wat ontbossing in de hand werkt. Milieudefensie vreest dat bomen ervoor worden gekapt.*

Hout importeren om in Nederlandse energiecentrales te verbranden is een slecht idee, stelt Milieudefensie. Nu al importeert Nederland een kwart van het hout dat biomassacentrales verstoken uit andere landen. De onderzochte landen – Duitsland, Zweden, Finland en de Baltische staten Estland, Letland en Litouwen – hebben de komende jaren hun hout nodig om de eigen energiebehoefte te verduurzamen.

Biomassaverbranding maakt een stormachtige groei door. Het Planbureau voor de Leefomgeving verwacht dat het gebruik van biomassa in 2030 met 30 procent is gegroeid. De overheid stelt de komende acht jaar 3,5 miljard euro subsidie beschikbaar voor energiebedrijven die biomassa (bij)stoken. De regering beschouwt energie uit biomassa als duurzaam, omdat biomassa een hernieuwbare bron is. Volgens Milieudefensie is biomassa alleen acceptabel als er geen twijfel is over de duurzame herkomst en er geen andere opties zijn.

4. *Bent u bekend met het feit dat bij het verbranden van tuin- en snoeiafval het gif van bestrijdingsmiddelen wordt omgezet in het zeer giftige dioxine dat via de weilanden in onze melk terecht komt? Bent u bekend met de uitstoot van fijnstof, aromaten, NOx en vele andere schadelijke stoffen, die de volksgezondheid en de natuur schaden? Met*

het oog daarop stellen wij de vraag: Zijn er gegevens over welke giftige stoffen – en in welke hoeveelheden – de biomassacentrales in Zuid-Holland uitstoten. Zijn er gegevens bekend over hoeveel Zuid-Hollanders gezondheidsklachten hebben die gerelateerd kunnen worden aan biomassacentrales? Zo ja, wat is de aard en omvang van deze klachten?

Uw antwoord De uitstoot van installaties moet voldoen aan de bepalingen die zijn vastgelegd in de milieuwetgeving. Deze bepalingen zijn er onder andere op gericht om de gezondheidsrisico's voor omwonenden weg te nemen. Voor de biomassastookinstallaties die vallen onder het provinciale bevoegde gezag geldt dat deze actief worden gecontroleerd en bij overschrijding van normen wordt handhavend opgetreden. Er zijn geen gegevens bekend over het aantal inwoners van de provincie met gezondheidsklachten die gerelateerd kunnen worden aan biomassa-installaties.

Vervolg vragen:

- *Is het dan geen zaak voor het provinciale bevoegde gezag gezondheidsklachten die gerelateerd kunnen worden aan biomassa-installaties te onderzoeken en gegevens die hieraan gerelateerd kunnen worden systematisch te gaan verzamelen om te bezien hoe effectief deze bepalingen en normen zijn?*
- *Kunt u een recent overzicht geven van een of meer controles die de Provincie heeft uitgevoerd om de eventueel schadelijke uitstoot te meten. Graag willen wij op de lijst vermeld zien: de datum van de controle, de normwaarden en de gemeten waarden naar de verschillende schadelijke stoffen.*

Antwoord

Wat betreft de blootstelling aan schadelijke stoffen uit de lucht en mogelijke gezondheidsschade door blootstelling liggen de taken deels bij OD's, deels bij de GGD's en deels bij de gemeenten.

Er hebben ons geen gezondheidsklachten bereikt die kunnen worden gelieerd aan biomassacentrales. Wel zijn wij bekend met zorgen over gezondheidsschade door biomassaverbranding bij particuliere verbranding, zoals open haarden, barbecues, vuurkorven en dergelijke. De onmiddellijke nabijheid van mensen, de onvolledige verbranding (onvermijdelijk bij open vuur), soms nog versterkt door onverstandig stookgedrag (nat of vervuild materiaal, windstil weer) vormt een ongunstige combinatie voor blootstelling aan hinderlijke en schadelijke stoffen. Wij zien voornamelijk geen provinciale taak in het reguleren van deze particuliere stook. Het beleid ten aanzien van vergunningverlening, toezicht en handhaving hebben wij verwoord in de Nota VTH (<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/milieu/vergunningen/@19828/nota-0/>).

Het toezicht op biomassacentrales

Uit de controles blijkt dat alle centrales voldoen aan de vergunningvoorschriften. Bij de grootste centrales (de kolencentrales en de BEC centrale van AVR) wordt continu gemeten, en bij de kleinere centrales wordt gewerkt met meetrapporten. Er zijn in Zuid-Holland geen overtredingen van de vergunningvoorschriften geconstateerd.

Wel heeft bij één Zuid-Hollandse biomassacentrale een onderzoek plaatsgevonden waarbij een NOx-emissie gemeten is die boven de vergunde waarde lag. Naar aanleiding hiervan heeft hier op later tijdstip een toezichtsmeting plaatsgevonden.

Ondanks dat toen geen overschrijding is geconstateerd is het bedrijf toch gevraagd om verbeteringen door te voeren om overschrijding van de NOx-norm te voorkomen.

5. *Bent u bekend met de overschrijding van de jaarlijkse ammoniakuitstoot door de nieuwe biomassacentrale van het Amsterdamse Afval Energiebedrijf AEB met een factor acht hoger dan is vergund?*

Uw antwoord: U refereert aan de analyse en kritiek van Mobilisation for the Environment op de meetresultaten in de testfase van de AEB centrale. Deze analyse, waarin metingen in de test- en inregelfase van de installatie worden geëxtrapoleerd naar een jaaruitstoot op vollast, betreft echter een opinie en geen feit.

Vervolgvrage:

De biomassacentrale van AEB is reeds een half jaar in gebruik en heeft met een ammoniakemissie van 9.500 kg ammoniak in de tweede helft van 2020 de vergunde emissie met een factor 3,7 overschreden. Bent u bereid kennis te nemen van de gerealiseerde uitstoot nu de cijfers over een geheel jaar bekend zijn en daarmee een feit zijn?

Antwoord

Ons college is altijd bereid kennis te nemen van feiten. Hetgeen door u als feit wordt gesteld, blijkt echter niet te worden gedeeld door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, waar wij navraag hebben gedaan over de casus AEB. Die omgevingsdienst liet weten dat AEB de emissienorm niet overschrijdt en dat de jaarvracht in 2020 evenmin is overschreden.

Wij kunnen de door u aangehaalde gegevens over AEB daardoor niet onderschrijven. Mede omdat het hier een installatie betreft die noch in onze provincie ligt, noch onder onze bevoegdheid valt, laten wij deze situatie verder voor wat die is.

6. *Onze vragen onder 6 hebben wij voor het overzicht uitgesplitst:*
- 6.1. *Kunt u het verschil aangeven tussen de gehanteerde norm en de gemeten waarden?*
  - 6.2. *Hoe vaak en op welke wijze wordt gecontroleerd of de biomassacentrales aan de vastgestelde uitstootnormen voldoen?*
  - 6.3. *Op dit moment neemt de Provincie nog steeds het standpunt in 'dat energieopwekking door biomassacentrales niet de voorkeur heeft'. De mogelijkheid om nieuwe biomassacentrales te bouwen blijft daarmee nadrukkelijk open. Hoe gaat de Provincie aan de burgers van Zuid-Holland uitleggen, dat de bouw van nieuwe biomassacentrales in onze provincie nog steeds een optie is?*
  - 6.4. *Op welke wijze vindt de communicatie naar de burgers plaats van dit beleid en wat is de inhoud van de informatie die de Provincie over de centrales verstrekt, met name waar het de schadelijkheid van de uitstoot betreft?*
  - 6.5. *Wijst de provincie de bewoners ook op de schadelijke effecten van de uitstoot van biomassacentrales op hun gezondheid?*

Uw antwoord op 6.1: Bij deze meting zijn de emissiegrenswaarden niet overschreden.

Vervolgvrage:

Kunt u het verschil aangeven tussen de gehanteerde norm en de gemeten

waarden?

Antwoord

De gemeten waarden zijn lager dan de gehanteerde normen. Hoeveel dit verschilt per meting en is bij de omgevingsdienst bekend. De provincie zelf wordt geïnformeerd in het geval de gemeten waarden hoger zouden zijn, zoals bij het bovengenoemde geval.

Uw antwoord op 6.2: Bij iedere inrichting waar GS vanuit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) het bevoegd gezag zijn, wordt conform de nota VTH 2018-2021 jaarlijks een controle uitgevoerd. Zo ook bij de inrichtingen waar een biomassacentrale staat. Voor installaties tussen de 1 en 20 MWth moet een emissiemeting één keer per drie jaar plaatsvinden, maar deze regeling gaat voor installaties van voor december 2018 pas in vanaf 2025. Een navraag bij de DCMR leverde op dat er meetrappen voorhanden zijn.

Vervolg vraag:

Wilt u deze ter beschikking stellen aan de Provinciale Staten?

Antwoord

Wij zijn zeker bereid dit aan PS ter beschikking te stellen indien PS daarom vraagt. Aangezien de rapporten informatie kunnen bevatten die niet openbaar gemaakt mag worden (zoals bedrijfsgevoelige informatie of informatie die betrekking heeft op de beveiliging van het bedrijf) vergt dit een zorgvuldige procedure. Hierbij moeten in ieder geval de bedrijven die de rapporten hebben aangeleverd, ook in de gelegenheid worden gesteld om hun zienwijze op de openbaarmaking te geven. Daarnaast moet GS nog een zelfstandige screening en weging maken welke gegeven weggelakt moeten worden, voorafgaand aan de openbaarmaking / verstrekking aan PS.

Indien u op korte termijn inzage wilt in de rapporten, kan GS de rapporten (in afwachting van de screening van de stukken en het opvragen van zienswijzen) onder geheimhouding als bedoeld in artikel 25 Provinciewet overleggen. Hiertoe moet GS echter een apart besluit nemen, hetgeen bekrachtigd moet worden door PS in de eerstvolgende vergadering. Wij verzoeken u daarom aan te geven of u op de reguliere verstrekking aan PS wilt wachten, of voorafgaand daaraan de stukken als onder geheimhouding wilt inzien.

Uw antwoord op 6.3: In de brief van ons college over biomassa voor energietoepassingen (kenmerk pzh[1]2021-771315755) die op 30 maart naar Provinciale Staten is gestuurd is aangegeven dat ons college het voornemen heeft om het in die brief geformuleerde beleidsstandpunt als beleidsregel op te nemen in de volgende wijziging van de Omgevingsvisie.

Vervolg vraag:

Geen vervolgvraag.

Uw antwoord op 6.4 en 6.5: Over deze brede wijziging voor het provinciaal energiebeleid zal breed gecommuniceerd worden en deze zal voor eenieder open staan voor bezwaar en beroep.

Vervolgvrage:

Op welke wijze?

Antwoord

De procedure van herziening van de module Energie van de Omgevingsvisie wordt op gebruikelijke wijze gestart. In de startnotitie wordt beschreven hoe het proces tot de besluitvorming doorlopen wordt. Er wordt onder meer ingegaan op participatie. Het ontwerp van de herziening zal ter inzage worden gelegd.

In de besluitvorming hierover is PS eindbeslissers.

De provincie informeert bewoners over luchtverontreiniging, zie [Lucht - Provincie Zuid-Holland](#).

7. *Hoeveel biomassacentrales staan er nu in Zuid-Holland en hoeveel zijn er voor de komende jaren gepland?*

Uw antwoord: In de in het bovenstaande aangehaalde brief van ons college aan Provinciale Staten van 30 maart 2021 is aangegeven dat, op basis van de verleende beschikkingen voor SDE(+) subsidies er in de provincie 15 biomassa installaties zijn en er voor nog 19 om uiteenlopende redenen nog niet gebouwde installaties een subsidiebeschikking in kader van de SDE(+) is verleend.

Vervolgvrage:

Geen vervolgvraag.

8. *Bent u bereid de vergunningverlening voor de bestaande biomassacentrales te heroverwegen en de subsidieverlening om te buigen ten gunste van een transitie naar een milieuvriendelijker wijze van energievoorziening? En in het verlengde daarvan geen nieuwe vergunningen te verlenen?*

Uw antwoord: De provincie verleent geen subsidies voor biomassa-installaties. In de hierboven aangehaalde brief van ons college aan Provinciale Staten van 30 maart 2021 is ook aangegeven dat de mogelijkheden van de provincie om te sturen op vergunningverlening zeer beperkt zijn. De aanvragen voor vergunningen worden getoetst aan landelijke wet- en regelgeving

Vervolgvrage:

Zou u in het licht van al het bovenstaande willen toezeggen optimaal gebruik te maken van de wel bestaande mogelijkheden om te sturen op vergunningverlening in het streven om het bij de huidige 15 centrales te laten en deze vervolgens uit te faseren?

Antwoord

Zoals eerder aangegeven hebben biomassacentrales niet onze voorkeur en sluit onze (beleids-)inzet daar uiteraard bij aan. Ook hebben wij al aangegeven dat dit niet kan via de vergunningverlening, aangezien wij als bevoegd gezag vergunningaanvragen alleen kunnen toetsen aan de wet- en regelgeving.

Den Haag, 14 september 2021

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit